

www.bibliotheeksalland.nl

Jaarverslag 2025

Inhoudsopgave

Bibliotheek Salland werkt aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Vanuit onze vestigingen in de gemeentes Raalte, Olst-Wijhe en Ommen bieden we ruimte om te leren, te groeien en elkaar te ontmoeten.

Voorwoord | Pagina 3

Inleiding | Pagina 4

Geletterdheid | Pagina 5

1. Wij vergroten leesplezier en leesvaardigheid

(Digitaal) Meedoen | Pagina 12

2. We helpen onze inwoners sterk staan in de (digitale) samenleving

Leven Lang Ontwikkelen | Pagina 17

3. We openen deuren om te blijven leren

Robuuste Bibliotheek | Pagina 22

4. We bouwen aan een bibliotheek die klaar is voor de toekomst

Bibliotheek Salland in de pers | Pagina 34

Voorwoord

Sabine Tienenius Kruythoff
Directeur-bestuurder
Bibliotheek Salland

2025 was een jaar waarin we niet alleen vooruitgingen, maar vooral naar elkaar toegroeiden. In onze vestigingen, in de samenwerking met partners en in de ontmoetingen met inwoners ontstond steeds duidelijker wat Bibliotheek Salland wil zijn: een huiskamer waar kennis, ontwikkeling en gemeenschap elkaar versterken.

We stonden voor grote uitdagingen, zoals het tegengaan van digitale uitsluiting en laaggeletterdheid, het inspelen op veranderende informatiebehoeften en het versterken van ontmoetingen in een samenleving waarin dit minder vanzelfsprekend is. Juist daarom hebben we ervoor gekozen om nieuwsgierig te blijven. Om te blijven luisteren. En om steeds opnieuw te kijken: wat hebben inwoners nodig om mee te kunnen doen, om mee te kunnen denken, om mee te kunnen bouwen aan hun eigen toekomst?

Het antwoord daarop bleek nooit één oplossing of één programma, maar telkens een verzameling van kleine stappen: een luistermoment aan de balie, een taalcoach die het verschil maakt in een gezin, een impuls in digitale zelfredzaamheid, een schoolklas die spelenderwijs nieuwe werelden ontdekt, een vrijwilliger die met warmte en aandacht een veilige plek creëert. Samen geven deze stappen richting aan een bibliotheek die midden in de samenleving staat.

We hebben in 2025 ook veel geleerd. Niet alles wat we probeerden werkte meteen; soms was het zoeken, bijstellen en opnieuw beginnen. Toch bleek juist dat proces waardevol. Het bracht ons verder in onze ontwikkeling naar het Huis van de Samenleving: een bibliotheek die verbindt, versterkt en vooruit durft te kijken; met inwoners, in plaats van voor inwoners.

Ik ben trots op iedereen die hieraan heeft bijgedragen: collega's, vrijwilligers, partners en alle inwoners die hun verhalen, vragen en ideeën met ons deelden. Dankzij jullie blijft Bibliotheek Salland een plek waar mensen groeien, in vaardigheden, in vertrouwen en in verbondenheid.

Ik nodig je van harte uit om in dit jaarverslag te lezen hoe die ontwikkeling in 2025 vorm heeft gekregen. *Het laat zien dat wanneer we samen bouwen, elke stap telt.*

Inleiding

Samen bouwen aan het Huis van de Samenleving

In 2024 hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Koninklijke Bibliotheek, De Stichting Samenwerkende POI's Nederland en de Vereniging van Openbare Bibliotheken samen het Bibliotheekconvenant 2024-2027 ondertekend. Daarmee is de gezamenlijke ambitie bevestigd om de bibliotheek te versterken als een onmisbare plek in de samenleving.

Ook Bibliotheek Salland werkt aan deze brede maatschappelijke opdracht. Onze inzet richt zich op de vier pijlers uit het convenant die het hart vormen van ons Meerjarenbeleidsplan.

**Midden
in de
samenleving**

*In dit jaarverslag 2025
lees je meer over de
activiteiten binnen
deze pijlers.*

Geletterde samenleving

We zetten ons in om geletterdheid en leesplezier te vergroten. Lezen opent werelden en wij willen ervoor zorgen dat iedereen die werelden kan betreden.

Participatie in de informatiesamenleving

Digitale ontwikkelingen gaan snel. Daarom helpen we inwoners met digitale vaardigheden, zodat iedereen veilig, bewust en zelfstandig kan meedoen in een samenleving die steeds digitaler wordt. Door het aanbieden van spreekuren van een aantal maatschappelijke en welzijnsorganisaties bieden we een laagdrempelige plek waar inwoners passende hulp kunnen krijgen.

Leven Lang Ontwikkelen

Mensen die zich blijven ontwikkelen zijn gelukkiger, zelfstandiger en hebben meer zelfvertrouwen. Ze kunnen beter meedoen in de samenleving. De Bibliotheek speelt hierin een actieve rol. Met Leven Lang Ontwikkelen bieden we iedereen kansen om zich te blijven ontwikkelen en versterken we de verbinding in lokale gemeenschappen.

Een robuuste bibliotheek

Om al deze doelen waar te maken, investeren we in een toekomstbestendige organisatie: in onze medewerkers, in duurzame samenwerkingen met partners én in stevige randvoorwaarden zoals financiering en huisvesting.

Met deze vier pijlers als kompas bouwen we in Salland aan een bibliotheek die midden in de samenleving staat: een toegankelijke, veilige en inspirerende plek waar iedereen kan lezen, leren, groeien en meedoen.

Geletterdheid

Wij vergroten leesplezier en leesvaardigheid

Doelstelling

Bibliotheek Salland helpt inwoners bij het vergroten van leesplezier en taalvaardigheden en ondersteunt professionals bij het inspireren van (jonge) lezers in hun omgeving.

De Bibliotheek als motor voor leesplezier en geletterdheid

De Bibliotheek heeft een brede en afwisselende collectie boeken en tijdschriften waarin iedere lezer iets kan vinden. Ook wie graag non-fictie leest, komt aan bod. We hebben onder andere boeken over opvoeding, gezondheid, geschiedenis, kunst, natuur en technologie.

Daarnaast is er veel ruimte voor nieuwe manieren van lezen. Steeds meer mensen kiezen voor onze e-books en luisterboeken. Voor jongvolwassenen hebben we ook nieuwere genres, zoals manga en populaire BookTok-boeken. Zo heeft iedereen, van ervaren lezer tot iemand die net begint, toegang tot verhalen die inspireren, ontspannen, verrassen en verbinden. De Bibliotheek blijft een plek waar je nieuwe werelden kunt ontdekken en waar lezen leuk én voor iedereen toegankelijk is.

Naast het bieden van een collectie stimuleren we lezen en versterken we geletterdheid in onze gemeenschap met inspirerende activiteiten, programma's en samenwerkingen binnen en buiten de bibliotheek.

Laaggeletterdheid heeft aanzienlijke economische gevolgen. In het werkgebied van Bibliotheek Salland is tussen de 6% en 21% van de bevolking van 16-65 jaar laaggeletterd (Raalte 12%, Olst-Wijhe 6%, Ommen 21%). Als je niet goed kunt lezen, schrijven en/of rekenen, heb je minder kans op een baan, minder grip op je financiën en een minder gezonde levensstijl.

Bibliotheek Salland stimuleert leesplezier op non-formele wijze, beginnend bij jonge kinderen om een basis voor taalvaardigheid te leggen. Dit bevordert gelijke kansen voor alle inwoners. We ondersteunen ouders bij het voorlezen en werken samen met het onderwijs om leesplezier te vergroten. Onze leesbevorderende activiteiten bieden een gevarieerd aanbod voor alle leeftijden, waardoor werelden vol verhalen en kennis opgaan.

* Cijfers van www.basisvaardighedeninzicht.nl.

In ons meerjarenbeleidsplan staan de volgende cijfers: Raalte 12%, Ommen 9%, Olst-Wijhe 17%. Inmiddels zijn nieuwe cijfers bekend. Eén van de redenen dat de cijfers afwijken is dat er breder is gemeten (16-75 jaar).

Zo doen we dat:

De Bibliotheek op school

Doel: investeren in structurele verbetering van leesvaardigheid en het stimuleren van leesplezier.

Samen met scholen werken we aan leesbevordering, mediawijsheid en taalontwikkeling met behulp van een actuele schoolbibliotheek, een positieve leesomgeving en expertise van adviseurs en leesmediaconsulenten. In schooljaar 2024-2025 is dBos gestart op de basisscholen in Ommen. Het schooljaar stond in het teken van het opbouwen van de samenwerking. In september zijn we gestart met dBos op de laatste twee basisscholen in Olt-Wijhe: OBS A. Bosschool in Wesepe en Obs. Dijkzicht in Welsum.

- 3 gemeenten / 35 basisscholen / 6380 leerlingen
- 1 gemeente / 1 vo-school

Sallandse Poëziedagen

Doel: poëzie dichtbij brengen. Verrassend, speels en voor iedereen toegankelijk.

Leerlingen ontdekten dat poëzie niet moeilijk hoeft te zijn, maar juist verrassend toegankelijk, speels en persoonlijk is. Door de combinatie van luisteren, praten en zelf maken, gingen leerlingen actief met taal en poëzie aan de slag.

- 1 campagne / meer dan 1200 leerlingen / talloze taalmomenten om te koesteren

Groepsbezoeken in de bibliotheek

Doel: kinderen ontdekken de bibliotheek op een manier die bij hun leeftijd past.

Van speurtochten en letteravonturen met De Piepelotheek tot een Augmented Reality missie over nepnieuws: elke groep kreeg een passend programma.

- 18 scholen / 28 groepen / 1038 kinderen

De bibliotheek ontdekken!

Voorleesuurtje (en Boekstartcafé)

Doel: taalontwikkeling op een speelse manier stimuleren.

Warme, laagdrempelige momenten voor kinderen én ouders. Door verhalen, spel en ontmoeting groeit hun woordenschat op een speelse manier.

Tijdens de Nationale Voorleesdagen las burgemeester Rob Zuidema voor in Heino.

● 5 locaties / 194 edities / 1637 kinderen / 1334 ouders/begeleiders

ZomerVoorleesFeest

Doel: stimuleren taalontwikkeling én ontmoeting in de wijk.

Vijf zwoele zomeravonden vol verhalen, plezier en kleine activiteiten in de Beleef- & Beweegtuin van het Centraal Hart in Raalte.

● 5 avonden / 143 deelnemers / 88 ouders/begeleiders

Biebzwemmen

Doel: stimuleren taalontwikkeling door het combineren van zwemmen en leesplezier.

Samenwerking met Zwembad Carrousel in Ommen waarbij schoolzwemmen (groep 3-5) wordt gecombineerd met leesbevordering. Kinderen worden ondergedompeld in verhalen, duiken in de letters en spartelen rond door de informatie.

● 7 activiteiten / 201 deelnemers

Landelijke Campagnes:

BoekStart (samenwerking met kinderopvangorganisaties & consultatiebureaus)

Doel: kinderen al vroeg met boeken en taal in aanraking brengen.

Met kinderopvang en consultatiebureaus stimuleren we vroegtijdig voorlezen en boekplezier. Ouders ontvangen een waardebon voor een gratis BoekStartkoffertje vol prentenboeken, tips én een gratis bibliotheek abonnement voor hun kindje.

● 338 BoekStart koffertjes uitgegeven en nieuwe jeugdleden aangemeld

Vakantielezen

Doel: kinderen helpen een zomerse leesdip te voorkomen.

Een (beginnende) lezer kan één tot twee leesniveaus terugzakken in de zomervakantie. Samen met de scholen stimuleren we kinderen door te lezen in de vakantie.

● 19 scholen / 784 kinderen

We maken
lezen spannend,
verrassend en
vooral leuk!

De Nationale Voorleeswedstrijd

Doel: kinderen laten schitteren in voorlezen en verhalen delen.

Groep 7 en 8-leerlingen nemen het tegen elkaar op, leren van elkaar en ontdekken hoe leuk voorlezen kan zijn. Elke gemeente leverde één talentvolle winnaar. Tessa van basisschool De Kwintijn uit Raalte heeft de provinciale finale gehaald en Noortje van basisschool De Dennenkamp uit Ommen heeft zelfs mogen voorlezen tijdens de landelijke finale in Utrecht.

● 31 scholen / 3 gemeenten / 31 kinderen

Kinderboekenweek: Vol avontuur!

Doel: lezen spannend, verrassend en vooral leuk maken.

Met speurtochten, activiteiten en een fotoactie trokken kinderen de bibliotheek in. En er was een oproep om thuis het leukste voorleesfeestje te organiseren. De winnaar van de fotoactie won een VIPpakket en de winnaar van het leukste feestje mocht met de hele klas lasergamen tussen de boeken!

BoekStartdag

Doel: ouders begeleiden in het stimuleren van de taalontwikkeling van hun kleintje.

Een feestelijke ochtend voor kinderen van 0–6 jaar met voorlezen, tips en activiteiten in al onze vestigingen. Gratis en voor iedereen toegankelijk.

● 5 locaties / 72 kinderen en 44 ouders/verzorgers

Week van Lezen en Schrijven

Doel: vergroten bewustzijn en inwoners helpen met hun taalvaardigheid.

In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen moeite met basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en rekenen. Tijdens de Week van Lezen en Schrijven gaven de collega's van het Taalpunt een presentatie aan alle bibliotheekmedewerkers over laaggeletterdheid en hoe je het kunt herkennen.

● 1 bijeenkomst / 50 deelnemers

Lezen en onderlinge ontmoeting

Heel Nederland Leest

Doel: lezen en onderlinge ontmoeting stimuleren door een boek centraal te stellen.

In november konden inwoners gratis het leesboek *Onder de Paramaribo* van Johan Fretz ophalen en meedoen aan gezamenlijke leesmomenen en gesprekken. Op 17 scholen werd in het kader van Heel De Klas Leest *Soldaat Wojtek* van Bibi Dumon Tak gelezen.

● 1250 gewone boeken / 50 Makkelijke Lezen boeken / 30 grootletterboeken uitgegeven

VoorleesExpress

Doel: versterken van de taalomgeving thuis en ondersteunen van gezinnen op maat.

Vrijwilligers lezen 20 weken lang bij gezinnen thuis voor. Dat stimuleert de taalontwikkeling, verrijkt de thuistaalomgeving en brengt mensen dichter bij elkaar.

● 31 gezinnen / 57 kinderen

Het Taalpunt

Doel: inwoners helpen die hun taalvaardigheden willen vergroten om beter deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Op vier locaties kregen inwoners gratis hulp van taalcoaches bij spreken, lezen en schrijven. Het Taalpunt biedt een veilige plek voor iedereen die zijn taal wil versterken.

● 4 locaties / 125 vrijwilligers / 150 deelnemers / 47 taalmaatjestracten

Deelnemer Taalpunt:

“Door mijn taalcoach leer ik beter Nederlands en leer ik over de Nederlandse cultuur en hoe dingen in Nederland geregeld zijn. Ook is het heel gezellig om een taalmaatje te hebben.”

Voorstelling Laaggeletterdheid voor professionals

Doel: herkenning van laaggeletterdheid en bewustwording van de problematiek.

SchuldHulp/Maatje Ommen en Taalpunt Ommen organiseerden, met steun van de gemeente Ommen, een interactieve avond met een theatervoorstelling over de wereld van mensen die dagelijks worstelen met lezen en schrijven. In de voorstelling kwamen thema's aan bod zoals sport, werk, financiën en zorg. Bezoekers kregen praktische tips om laaggeletterdheid te herkennen en hoe je dit aanpakt binnen de organisatie of vereniging.

● 1 locatie / 1 bijeenkomst / 60 deelnemers

Bewustwording
van de
problematiek

Wat heeft het opgeleverd:

- Wij dragen bij aan de preventie van laaggeletterdheid door samenwerking met 26,5% van de kinderdagverblijven, 92% van het primair onderwijs en 33% van het voortgezet onderwijs (1 van de 3 voortgezet onderwijs scholen binnen onze gemeenten). In 2025 is er nog geen samenwerking met het mbo (start 1 januari 2026).
- 38,3% van de kinderopvanglocaties en scholen waarmee samengewerkt wordt bezoekt jaarlijks de bibliotheek voor een of meerdere groepsbezoeken op het gebied van geletterdheid.
- Wij hebben het kennis- en inspiratiecentrum voor professionals in het onderwijs vorm gegeven met 42 activiteiten voor 281 deelnemers. Voor de kinderopvang 6 activiteiten voor 6 deelnemers.

(Digitaal) Meedoen

We helpen onze inwoners sterk staan in de (digitale) samenleving

Doelstelling
Bibliotheek Salland helpt inwoners bij het versterken van hun (digitale) basisvaardigheden en ontwikkelt zich, in samenspraak met gemeenten, tot een informatiepunt voor laagdrempelige vragen binnen de thema's van het sociaal domein.

Voor sommige inwoners is toegang tot het sociaal domein lastig. Daarom biedt de bibliotheek laagdrempelige ondersteuning en informatievoorziening met een aantal gratis toegankelijke spreekuren. Deze spreekuren helpen inwoners met uiteenlopende vragen, zoals administratie, juridische ondersteuning, vrijwilligerswerk of werk en inkomen.

In een wereld die steeds digitaler wordt, is het belangrijk dat iedereen mee kan doen.

'Angst voor oplichting door AI' (AD) en 'Internet is in Nederland een belangrijke bron van ongelijkheid' (Trouw). Zomaar twee krantenkoppen die laten zien dat digitale ontwikkelingen niet alleen kansen bieden, maar ook vragen oproepen.

We geloven in innovatie en vooruitgang, maar zien ook dat niet iedereen vanzelf meekomt. Daarom is er extra aandacht voor digitale geletterdheid. We helpen kinderen mediawijs op te groeien en ondersteunen senioren bij de ontwikkeling van digitale vaardigheden. Digitale vaardigheden omvatten twee basisaspecten: digitale inclusie en digitaal burgerschap. Digitale inclusie betekent dat iedereen toegang heeft tot digitale technologieën en deze kan gebruiken.

Digitaal burgerschap houdt in dat mensen verantwoord en veilig deelnemen aan de digitale samenleving. Er is een sterke relatie tussen laaggeletterdheid en lage digitale vaardigheden. Het aanpakken van beide problemen is essentieel voor deelname aan de moderne samenleving.

Zo doen we dat:

Media Ukkie Dagen

Doel: ouders bewuste keuzes helpen maken in mediagebruik met jonge kinderen.

Met het thema Samen met media kregen ouders tijdens het Media Ukkie Café tips en antwoord op vragen over kijken, luisteren en ontdekken op een positieve en veilige manier.

● 2 bijeenkomsten / 23 kinderen / 19 ouders

Expeditie

Doel: kinderen spelenderwijs digitale vaardigheden laten ontdekken.

Elke woensdag wordt één vestiging omgetoverd tot een ontdekkingsplek vol robots, media, games en digitale verhalen. In de zomer organiseerden we samen met Tetem de succesvolle Zomerexpeditie.

● 5 locaties / 69 edities / 297 deelnemers

Digitaal Café

Doel: laagdrempelig hulp bij alledaagse digitale vragen.

Tijdens het Digitaal Café helpen we met computer-, tablet- en telefoonvragen. Het Digitaal café vindt tegelijk plaats met het Informatiepunt Digitale Overheid.

● 8 locaties / 331 spreekuren / 727 bezoekers

Workshops & cursussen basisvaardigheden

Doel: versterken digitale zelfredzaamheid met praktische trainingen.

In 2025 organiseerden we basiscursussen Klik & Tik en verschillende bijeenkomsten over o.a. AI, veilig bankieren, digitale nalatenschap, fraude herkennen en voorkomen en mobiel bankieren. Tijdens de actiedag Echt niet Vandaag organiseerden we samen met Politie Oost-Nederland een lezing van Cybercrime-expert en bestsellerauteur Maria Genova. Met als doel dat inwoners veiliger en vaardiger worden in hun digitale omgeving.

● 89 activiteiten / 679 deelnemers

“Ik ben blij dat ik nu mijn eigen digitale zaken kan regelen.”

**Versterken
van digitale
zelfred-
zaamheid**

Laagdrempelig toegang tot ondersteuning

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Doel: zelfredzaamheid en vertrouwen bij digitale overheidstaken zodat iedereen kan meedoen.

We ontvingen 163 bezoekers op negen locaties. Zij stelden vragen over DigiD, toeslagen, regelingen en andere digitale overheidstaken. Altijd gratis en zonder afspraak. Nieuw in 2025 is een IDO in het Gezondheidscentrum De Parel in Luttenberg. Hiermee kunnen we onze dienstverlening verder uitbreiden en nog meer mensen ondersteunen op het gebied van digitale zelfredzaamheid.

● 9 locaties / 340 spreekuren / 163 bezoekers

Week van Digitaal Meedoen

Doel: informeren over digitale vaardigheden, technologische ondersteuning en online veiligheid.

Bibliotheek Salland, de gemeente Raalte en Stichting Wijz Welzijn organiseerden samen een bijeenkomst in de Bibliotheek in Raalte. Tijdens de DigiMeedoeMiddag konden bezoekers kennismaken met digitale hulpmiddelen, vragen stellen over online diensten en deelnemen aan interactieve activiteiten. Daarnaast draaide de interactieve film *Echt of Nep* doorlopend, waarbij bezoekers leerden over de risico's van cybercrime.

Samen met PROO en De Digitale Huiskamer organiseerde Bibliotheek Salland een digitale middag in Olst voor senioren over cyberweerbaarheid en kunstmatige intelligentie, met een ontmoeting met zorgrobot Pepper, een workshop cyberfraude en een lezing van Anja Sicking.

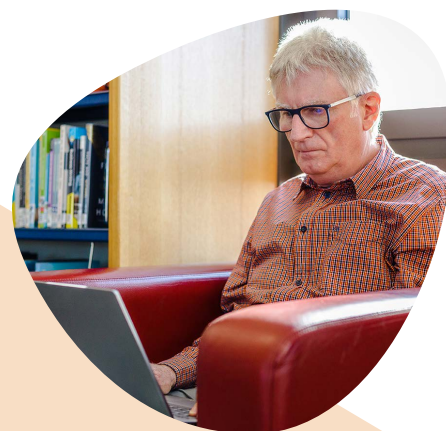
● 2 locaties / 2 activiteiten / 79 deelnemers

Kenniskaravaan

Doel: inzicht in AI voor professionals, vrijwilligers en andere belangstellenden.

Tijdens de kenniskaravaan, een samenwerking tussen het Vrijwilligerspunt Raalte, de Raalter Uitdaging en de Bibliotheek Salland, nam Maarten Mulder, vrijwilliger bij Bibliotheek Salland, bezoekers mee langs de nieuwste ontwikkelingen, praktische toepassingen en wat deze technologie betekent voor het dagelijks leven.

● 5 bijeenkomsten / 51 deelnemers

Spreekuren

Laagdrempelige toegang tot ondersteuning bij hulpvragen in Ommen en Raalte

WijZ Welzijn, Carinova, Groei Vooruit, Werkcafé, Salland Wonen, het OV-inloopspreekuur, Evenmens en Carinova bieden laagdrempelige gratis spreekuren in onze vestigingen.

● 2 locaties / 230 spreekuren

“Ik vind het belangrijk om bij te blijven met alle digitale ontwikkelingen en ben blij dat ik dat in mijn eigen bibliotheek kan doen.”

Wat heeft het opgeleverd:

- Wij dragen bij aan de preventie van laagdigitaalvaardigheid door samen te werken met 26,5% van de kinderdagverblijven, 92% van het primair onderwijs en 33% van het voortgezet onderwijs (1 van de 3 VO-scholen in onze gemeenten). Vanaf 1 januari 2026 starten we ook de samenwerking met het MBO.
- We bieden laagdrempelige informatie over de digitale overheid door op 9 locaties een IDO-punt aan te bieden waar bezoekers terechtkunnen met vragen over digitale overheidszaken.
- We leveren een bijdrage aan laagdrempelige informatievoorziening op het gebied van het sociaal domein met spreekuren van 8 verschillende partners in Raalte en Ommen. In 2026 starten we hiermee ook in Olst en Wijhe.
- We zijn een kennis- en inspiratiepunt voor digitale inclusie en digitaal burgerschap. In 2025 organiseerden we 89 activiteiten voor 679 deelnemers samen met inwoners, gemeenten, partners uit het sociaal domein en ouderenbonden.

We zijn een
kennis- en
inspiratiepunt

Leven Lang Ontwikkelen

We openen deuren om te blijven leren

Doelstelling
Bibliotheek Salland helpt inwoners bij hun voortdurende persoonlijke ontwikkeling.

Onderzoek laat zien dat mensen die zich blijven ontwikkelen, gelukkiger en zelfstandiger zijn en meer zelfvertrouwen hebben. Ze kunnen beter meedoen in de samenleving. De Bibliotheek draagt hier actief aan bij. De programmalijnen Geletterdheid en (Digitaal) Meedoen richten zich op het verwerven van basisvaardigheden die essentieel zijn voor deelname aan de samenleving.

De programmalijn Leven Lang Ontwikkelen gaat verder en richt zich op basisvaardig blijven en doorontwikkelen. Voor mensen die geen gebruik meer maken van het formele onderwijsstelsel is de bibliotheek een belangrijke publieke voorziening die leven lang ontwikkelen ondersteunt.

Bibliotheek Salland biedt een breed aanbod aan boeken, digitale middelen, deskundige medewerkers en activiteiten. Daarbij worden relevante partijen samengebracht om persoonlijke ontwikkeling en ontmoeting te stimuleren.

We groeien door naar een communitybibliotheek die aansluit bij de behoeften van gebruikers. Activiteiten worden stapsgewijs ontwikkeld, met ruimte voor initiatief en inbreng van inwoners.

De programmalijn richt zich op thema's die aansluiten bij landelijke en lokale ontwikkelingen: Sallandse historie, democratie, economie & arbeid en klimaat & duurzaamheid. Deze thema's bieden ruimte voor kennisdeling, kritisch denken, zelfredzaamheid en een duurzame toekomst.

Zo doen we dat:

Lezingen Ccoba

Doel: inspiratie, ontmoeting en nieuwe kennis vergaren.

Ccoba organiseerde lezingen in Bibliotheek Ommen over o.a. kunst, reizen, natuur, geschiedenis en cultuur. De avonden zijn gratis en toegankelijk voor iedereen.

● 7 lezingen | 333 deelnemers

Jong en oud praten samen over vrijheid

Bibliotheek Salland viert 80 jaar vrijheid

Met exposities, lezingen en persoonlijke verhalen bracht de Bibliotheek geschiedenis tot leven. Onder meer de expositie Oorlog in Salland, boeiende verhalen in de Mensenbieb en gespreksavonden rond het thema Vrijheid trokken veel bezoekers.

In Ommen gingen tien ouderen, opgegroeid in of vlak na de Tweede Wereldoorlog, in gesprek met tien jongeren over vrijheid. Het resultaat was een indrukwekkende fototentoonstelling 'Samen Delen' met foto's van fotograaf Stefan Kemper en een boekje met een weerslag van de gesprekken. Tijdens de vrijheidslunch met alle deelnemers, de wethouder en de burgemeester werd de expositie geopend en het boekje gepresenteerd. De tentoonstelling was daarna te zien in het Gemeentehuis van Ommen en bij de samenwerkende partners: Zorgcentrum Nijenhaghen en het Vechtdal College.

In het najaar werd de fototentoonstelling 'Vrijheid in Nederland' georganiseerd met Fotoclub Salland. Met twintig indringende beelden verkende de club de betekenis van vrijheid, waarbij bezoekers werden uitgenodigd tot reflectie.

● 4 activiteiten | 6 exposities | 129 deelnemers

Kies met Kennis

Doel: inwoners goed geïnformeerd en met vertrouwen naar de stembus laten gaan.

In aanloop naar de verkiezingen organiseerde de Bibliotheek informatieve activiteiten om kiezers wegwijs te maken in standpunten, debat en democratische processen.

● 4 activiteiten / 7 deelnemers

Samenwerken met werkgroepen en inwoners

Expositie gezond schermgebruik

Doel: inwoners aanzetten tot kritisch denken over (gezond) schermgebruik.

In 2025 hebben we de samenwerking met meerdere inwonersgroepen en community's verder verstevigd. Een mooi voorbeeld hiervan is de gezamenlijke expositie met Fotoclub Heino, ontwikkeld naar aanleiding van de Week van de Mediawijsheid.

● 1 expositie / 6 fotografen

Sallands Dialectcafé

Doel: aandacht voor de Sallandse historie en behoud van het Sallands dialect.

De samenwerking met de werkgroep Dialect van de Historische Vereniging Raalte, die voortkwam uit het project Toekomstkracht, leidde tot een succesvolle eerste bijeenkomst van het Sallands Dialectcafé. In 2026 worden deze bijeenkomsten voortgezet.

● 1 activiteit / 45 deelnemers

Literaire lezingen

Doel: bevorderen van leesplezier, stimuleren persoonlijke ontwikkeling en verbreden perspectieven op de wereld.

Samen met de Stichting Vrienden van de Wijhese Bibliotheek organiseerden we het Literair Festival Wijhe. Hoofdgast was de Iraans-Nederlandse schrijver en dichter Sholeh Rezazadeh. Tijdens de literaire middag in het Holstohus in Olst, georganiseerd in samenwerking met Het Nut en Boekhandel Korten, vertelde schrijver Mathijs Deen over zijn werk.

● 2 bijeenkomsten / 81 bezoekers

“Ik vond het erg leuk en afwisselend. Goed dat lokale makers (poëzie en muziek) ook aan bod kwamen.”

Ontwikkelkringen

Doel: bevordering van persoonlijke ontwikkeling en educatie.

In een studiekring bespreken inwoners actualiteiten en verdiepen ze hun kennis. De kring stimuleert kritisch denken en nieuwe inzichten.

In een leeskring ontmoeten inwoners elkaar rondom een gelezen boek om in gesprek te gaan en kennis te verdiepen.

In de vertelkring brengen drie vertelsters hun verhalen tot leven. De avonden brengen verschillende culturen en perspectieven samen, versterken taalvaardigheid en stimuleren ontmoeting.

- 5 studiekringen / 56 deelnemers
- 16 leeskringen / (5 in de bibliotheek, 11 buiten de bibliotheek) / 89 deelnemers
- 1 vertelkring / 9 bijeenkomsten / 56 bezoekers

Verschillende
culturen en
perspectieven

Wat heeft het opgeleverd:

- We zijn een kennis- en inspiratiecentrum op het gebied van leven lang ontwikkelen.
- We zetten inwoners aan tot reflectie, kritisch denken en bewust handelen, door te leren en te ontmoeten.
- We activeren de gemeenschap om mee te denken, mee te programmeren en samen te werken.

Uit het jaarlijkse Biebpanelonderzoek onder leden van de bibliotheek blijkt dat ons aanbod nog niet voldoende aansluit op en bekend is bij onze inwoners. Met het traject Toekomstkracht hebben we de eerste stappen gezet naar meer vraaggericht programmeren.

Robuuste Bibliotheek

We bouwen aan een bibliotheek die klaar is voor de toekomst

Door te investeren in medewerkers, partnerschappen en duurzame randvoorwaarden zorgen we voor een stevige, wendbare en betrouwbare organisatie.

In het BiebPanel-onderzoek worden onze medewerkers met een 8,5 gewaardeerd.

Medewerkers en vrijwilligers

In 2025 had Bibliotheek Salland 40 medewerkers in dienst (25 fte). In het jaarlijkse BiebPanel onderzoek gaf 88% van de ondervraagden aan (zeer) tevreden te zijn over onze medewerkers. Daar zijn we heel trots op. Onze dienstverlening werd daarnaast fantastisch ondersteund door ongeveer 320 vrijwilligers. Benieuwd wat zij doen? Zij brengen bijvoorbeeld materialen naar scholen als chauffeur, helpen als gastvrije vrijwilliger in onze vestigingen, ondersteunen bij de Digitale Cafés en lezen voor in de bieb en bij de VoorleesExpress.

Dankzij deze vrijwilligers zijn we echt een bibliotheek van, voor en door de inwoners.

In 2025 organiseerden we vanuit het project Toekomstkracht verschillende interactieve en waardevolle bijeenkomsten. Zo namen we medewerkers en vrijwilligers mee in de ontwikkelingen richting het Huis van de Samenleving.

Certificering

Op 3 april hebben we het officiële kwaliteitscertificaat ontvangen van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT). Dit betekent dat we voldoen aan alle belangrijke kwaliteitsnormen voor bibliotheken en cultuurorganisaties. Onze inzet voor maatschappelijke impact en toekomstbestendige dienstverlening wordt hiermee erkend. Een mooie waardering voor het werk van ons hele team en onze vrijwilligers!

“Gewoon altijd gezellig en hulpvaardige mensen.”

Huisvesting

Bibliotheek Heino opende op 27 oktober opnieuw haar deuren na een grondige verbouwing. Het pand uit de jaren '70 kreeg een complete metamorfose en is nu modern, fris en klaar voor de toekomst. Energiezuinig, toegankelijk en met volop ruimte om te lezen, leren, lenen en elkaar te ontmoeten.

De herkenbare look & feel van de bibliotheken in Raalte en Wijhe is ook doorgevoerd in Heino wat resulteert in een toekomstbestendige, toegankelijke en inspirerende omgeving die voldoet aan de behoeften van de gemeenschap.

● *In het BiebPanelonderzoek worden onze locaties met een 8,5 beoordeeld.*

“De sfeer is prettig, het ziet er gezellig uit en is ruim opgezet. Voor alle leeftijden geschikt. Met een krant, koffie en speelplekken. Fijn hoor.”

Toekomstkracht

Ruim twee jaar geleden startten we in de gemeente Raalte met het project Toekomstkracht. Ons doel was om een nieuwe manier van werken te ontwikkelen en programma's te maken die beter passen bij wat inwoners nodig hebben op het gebied van basisvaardigheden, persoonlijke interesses en ontmoeting. Ook wilden we hiermee stappen zetten richting het Huis van de Samenleving.

Het project verliep soms met vallen en opstaan: drie stappen vooruit, twee stappen terug. We hebben veel met elkaar gesproken en samen aan oplossingen gewerkt. Uiteindelijk hebben we mooie, concrete resultaten bereikt. Toekomstkracht was echt een vliegwieltje voor onze verandering richting het Huis van de Samenleving.

We probeerden verschillende manieren uit om met inwoners in gesprek te gaan en om vanuit die gesprekken gezamenlijke activiteiten te maken. Sommige activiteiten liepen minder goed, zoals de bijeenkomst rond de verkiezingen afgelopen najaar. Andere activiteiten waren juist een groot succes, zoals het dialectcafé.

In het project hebben we een stevig fundament gelegd. Er kwamen zeven kernovertuigingen, een toetskader voor samenwerking met inwoners en partners, en een eerste Theory of Change met bijpassende meetinstrumenten.

In 2026 richt Bibliotheek Salland zich op verdere borging: een herijking van de Theory of Change (gekoppeld aan het meerjarenbeleidsplan 2025-2028), volledige implementatie van het toetskader, verdere uitrol van impactmeting en doorontwikkeling van vestigingen richting het Community Library-profiel, ondersteund door voortdurende professionalisering van teams en vrijwilligers.

ICT-infrastructuur

In 2025 zijn we begonnen met het traject Optimalisatie applicaties en werkprocessen. Samen met IT Efficiency brachten we alle applicaties en bijbehorende werkprocessen in kaart en bekeken we waar verbeteringen nodig waren. Vanuit dit traject zijn de eerste twee projecten gestart. Zo hebben we een nieuwe activiteitenmodule gekozen én ingevoerd. Voor Team Jeugd is ook een nieuwe educatiemodule geselecteerd. Deze wordt in 2026 in gebruik genomen.

Daarnaast zijn we gestart met het verbeteren van de interne communicatie, onze online samenwerking en de manier waarop we documenten opslaan. Begin 2026 is de hele organisatie volledig overgestapt op werken met Microsoft Teams. Hiervoor zijn duidelijke werkafspraken gemaakt die voor iedereen gelden.

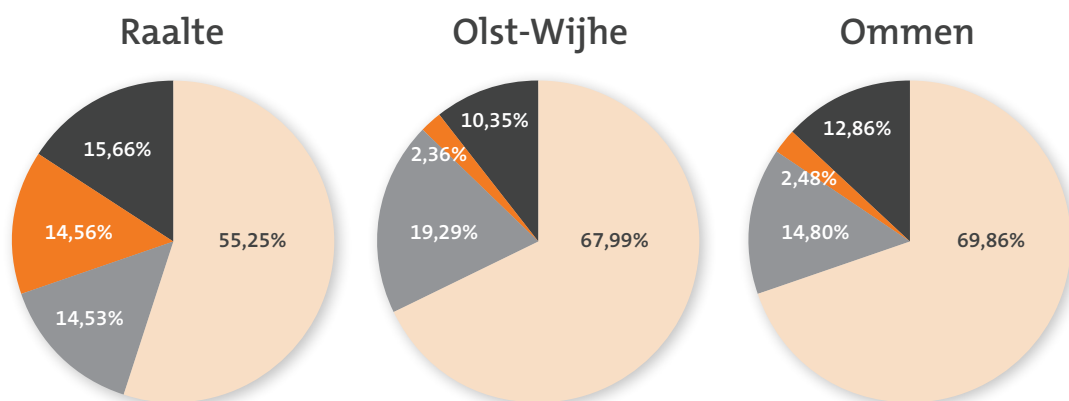
Uit gesprekken met vrijwilligers binnen het traject Huis van de Samenleving bleek dat de interne communicatie voor hen niet altijd goed werkte. Daarom is besloten een speciale website voor vrijwilligers te bouwen. Deze website wordt gemaakt binnen onze eigen Microsoft 365-omgeving en is onderdeel van SharePoint. In 2026 wordt de site gelanceerd als centraal informatiepunt voor alle vrijwilligers.

Verbeteren
van interne
communicatie

*“Je stapt er makkelijk binnen,
ongedwongen losse sfeer, veel
mensen die er maatschappelijk
gebruik van maken.”*

Financiën/Gelden (subsidies en inkomsten)

Raalte

- Exploitatiesubsidie: €975.699
- Projectsubsidie: €256.624 (inclusief €105.000 bijdrage gemeente t.b.v. verduurzaming/herinrichting Heino)
- SPUK: €257.186 (Inclusief €220.000 rijksbijdrage t.b.v. verduurzaming/herinrichting Heino)
- Inkomsten vanuit leden: €276.417

Olst-Wijhe

- Exploitatiesubsidie: €514.052
- Projectsubsidie: €145.848
- SPUK: €17.872
- Inkomsten vanuit leden: €78.255

Ommen

- Exploitatiesubsidie: €521.404
- Projectsubsidie: €110.500
- SPUK: €18.531
- Inkomsten vanuit leden: €95.972

Leningen, uitleningen en bezoekers

Leden	2025	2024
Jeugd 0-18	11.540	10.713
Volwassenen 18-64	3.424	2.791
65+*	1.501	2.023
Gratis basis	390	370
BiebApp	225	177
Totaal	17.080	16.074
<i>Overig gratis**</i>	<i>1173</i>	<i>927</i>

* inclusief Boek aan Huis

** betaalde abo + gratis basis

We zien een stijging van het aantal abonnementen zowel bij de jeugd onder 18 jaar als bij de volwassenen. Het aantal 65+ leden daalt sterk. Dat komt door de uitfasering van het aparte 65+ abonnement. Dit verklaart de sterkere groei van het aantal volwassenabonnementen.

Met het gratis basislidmaatschap kunnen bezoekers gebruikmaken van de basisfaciliteiten van de bibliotheek, zoals kopiëren, printen en internetten. Dit lidmaatschap biedt de bibliotheek kansen om deze gebruikers kennis te laten maken met het aanbod, de collectie en de activiteiten.

Onder de categorie overig gratis vallen o.a. passen voor personeel en vrijwilligers en administratieve passen voor instellingen.

Actieve leden*	Aantal	% van totaal
Jeugd	3.626	29,7%
Volwassenen	3.716	46,5%

* min. 1 uitlening per jaar

Leden per vestiging*	Heino	Olst	Ommen	Raalte	Wijhe	Totaal Salland
Jeugd 0-18	537	618	1.517	8.312	556	11.540
Volwassenen	663	679	1.447	2.028	498	5.315
Totaal	1.135	1.179	2.792	10.316	1.015	16.855
<i>Overig gratis**</i>	<i>59</i>	<i>100</i>	<i>285</i>	<i>653</i>	<i>76</i>	<i>1.173</i>

* m.u.v. BiebApp leden

** personeel, vrijwilligers etc.

Aantal leden t.ov. aantal inwoners*

Gemeente	2025	Aantal inwoners	Percentage	2024
Raalte	8.849	7.961	111%	7.187
Olst-Wijhe	1.174	3.816	30%	1.620
Ommen	1.517	4.186	36%	1.659
Gemeente	2025	Aantal inwoners	Percentage	2024
Raalte	2.691	31.483	9%	2.438
Olst-Wijhe	1.177	15.626	6%	1.045
Ommen	1.447	15.521	9%	1.332
Gemeente	2025	Aantal inwoners	Percentage	2024
Raalte	11.540	39.090	29%	9.616
Olst-Wijhe	2.351	19.087	12%	2.665
Ommen	2.964	19.368	15%	2.991

* m.u.v. BiebApp en overig gratis

We zien een percentage boven de 100% bij de gemeente Raalte. Dat heeft te maken met leerlingen op scholen die buiten de gemeentegrenzen wonen maar wel een dBos abonnement hebben binnen Bibliotheek Salland.

**Stijging aantal
abonnementen**

Bezoekers online en offline

	2025	2024	Ontwikkeling	Opmerkingen
Fysieke bezoekers	229.954 (geschat)	238.982	-3,78%	Tijdelijke sluiting Heino
Websitebezoekers	72.868	66.364	+9,78%	
Nieuwsbrieflezers	3.496	3.586	-2,51%	Abonnees worden na driemaal niet openen geblokt openratio gem. 72%
Volgers social media	1.570	1.514	+3,70%	Facebook en Instagram

De aantallen bezoekers konden niet met zekerheid vastgesteld worden. Het aantal van 229.954 is dan ook een schatting. Dat zou betekenen dat iets minder bezoekers de bibliotheken hebben bezocht t.o.v. 2024.

Uitleningen (lenen en verlengen) Online Bibliotheek

	Leden online bibliotheek	Actieve leden	E-book uitleningen	Luisterboek uitleningen
2024	3.129 (17,3%)	1.946 (62,2%)	27.719	10.625
2025	3.575 (18,2%)	2.017 (56,4%)	30.845	13.345

Uitleningen locaties

Uitleningen volwassen boeken per vestiging	Raalte	Heino	Wijhe	Olst	Ommen	Totaal Salland
2024	60.251	26.877	13.461	20.886	61.394	182.869
2025	70.926	25.342	16.772	23.533	65.779	202.352
Uitleningen jeugdboeken per vestiging	Raalte	Heino	Wijhe	Olst	Ommen	Totaal Salland
2024	74.590	22.532	13.209	20.092	65.563	195.986
2025	84.690	20.861	15.775	22.117	68.485	211.928
Uitleningen totaal	Raalte	Heino	Wijhe	Olst	Ommen	Totaal Salland
2024	134.841	49.409	26.670	40.978	12.695	378.855
2025	155.616	46.203	32.547	45.650	13.426	414.280

We zien een stijging van het aantal uitleningen. Zowel fysieke boeken als e-books en luisterboeken. Alleen vestiging Heino laat een daling zien maar deze vestiging is drie maanden gesloten geweest i.v.m. verbouwing.

Een stijging
van het aantal
uitleningen

Marketing

In 2025 heeft de afdeling Marketing & Communicatie belangrijke stappen gezet om de basis verder te versterken én om onze zichtbaarheid richting inwoners te vergroten. Naast het promoten van alle activiteiten en het strategisch meedenken met de programmamakers is er gewerkt aan duurzame verbeteringen die ons werk in de komende jaren beter, consistentier en toegankelijker maken.

Er werd een nieuwe, frisse huisstijl ontwikkeld die steeds meer zichtbaar wordt in onze communicatie-uitingen. Er verscheen een geheel vernieuwd boekje van het aanbod basisvaardigheden, waarmee we ons aanbod duidelijker en toegankelijker presenteren richting bewoners en professionals. Ook zijn eerste stappen gezet richting digitale toegankelijkheid van de website en is door nieuwe koppelingen een deel van het handmatige werk nu geautomatiseerd.

Om marketing slimmer en effectiever te maken, is in 2025 data verzameld over het gebruik van onze website, nieuwsbrieven en sociale media. Hierdoor kunnen we campagnes beter analyseren en gericht marketingmiddelen inzetten. Om de klantcommunicatie volledig in beeld te krijgen is een traject gestart om de berichten die vanuit WISE verstuurd worden zelf te gaan beheren.

Vanuit het Project Optimalisatie applicaties en werkprocessen vervulde de marketingadviseur de rol van aanjager en projectleider. Binnen Marketing & Communicatie is in dit kader onderzoek gedaan naar een nieuwe activiteiten- en educatiemodule. De activiteitenmodule werd eind december opgeleverd en vormt een belangrijke stap richting meer gebruiksgemak voor zowel collega's als bezoekers.

Marketing & Communicatie ontwikkelt zich tot een stevige en strategische partner voor de hele organisatie.

“Er werd een nieuwe, frisse huisstijl ontwikkeld die steeds meer zichtbaar wordt in onze communicatie-uitingen.”

Governance, Risk & Compliance

In 2025 heeft Bibliotheek Salland verdere stappen gezet om de organisatie transparant, veilig en toekomstbestendig te maken. We werken aan stevig en zorgvuldig bestuur, bewust risicomanagement en naleving van wet- en regelgeving.

We hebben gewerkt aan het versterken van onze governance-structuur door besluitvormingsprocessen duidelijker vast te leggen en frequenter te rapporteren aan onze stakeholders. Op het gebied van risicobeheer is de systematische identificatie, beoordeling en monitoring van risico's verder geprofessionaliseerd, zodat we tijdig kunnen bijsturen wanneer dat nodig is.

Daarnaast blijft compliance een belangrijk aandachtspunt: medewerkers worden actief betrokken bij bewustwording rondom informatieveiligheid, privacy en interne gedragscodes. In 2025 zijn we gestart met het opstellen van geïntegreerde beleidsdocumenten voor governance, risk en compliance, evenals een uniform format voor periodieke rapportages binnen de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act).

Met deze stappen versterken we de betrouwbaarheid, veiligheid en transparantie van onze organisatie - en leggen we een stevige basis voor de verdere ontwikkeling naar een toekomstbestendige communitybibliotheek.

In 2024 - 2025 is de RI&E uitgevoerd op alle vijf locaties. Het arbobeleid van Bibliotheek Salland is overwegend op orde. Belangrijkste risico's zijn fysieke belasting, beeldschermwerk, omgaan met ongewenst gedrag, werkdruk en persoonsgebonden factoren zoals moeite met grenzen aangeven. Ook ontruiming met minder mobiele bezoekers vraagt aandacht.

Op weg naar
een toekomst-
bestendige
bibliotheek

Wat heeft het opgeleverd

- Goed opgeleide en gemotiveerde medewerkers.
- Uit het BiebPanelonderzoek blijkt dat onze klanten zich welkom, gezien en gerespecteerd voelen door onze medewerkers.

Een korte terugblik op 2025 door de Raad van Toezicht

De Raad kijkt terug op een op sommige momenten hectisch jaar, met een goede afloop en kijkt vol vertrouwen uit naar 2026.

Vorig jaar speelden vooral financiën en certificering van de bibliotheek een belangrijke rol op de agenda van de Raad van Toezicht. Hoewel er grote stappen zijn gezet is de Raad ook in 2025 uitvoerig bezig geweest met toezicht op de financiën van de bibliotheek. Er zijn 5 reguliere vergaderingen geweest waarbij de financiën steeds onderwerp waren op de agenda. Met name de vaststelling van de jaarrekening 2024, in samenwerking met de nieuwe accountant, heeft veel voeten in de aarde gehad. Daarnaast is er een nieuw meerjarenplan voor de bibliotheek vastgesteld, dat duidelijk laat zien waar de bibliotheek voor staat en waar zij de komende jaren naar toe wil. Een mooie prestatie van het team van medewerkers van de bibliotheek om dit meerjarenplan vorm te geven.

Mede op basis van de eerdere zelfevaluatie heeft de Raad naast de reguliere vergaderingen ook nog 3 speciale bijeenkomsten gehad over meer strategische onderwerpen. Minder in de rol van toezichthouder, maar vooral in de rol van sparringpartner is daar met bestuur en medewerkers van de bibliotheek gesproken over onderwerpen als: hoe moet de bibliotheek van de toekomst organisatorisch vorm krijgen en hoe moet de bibliotheek omgaan met de kansen en mogelijkheden die de nieuwe decentrale financiering met zich brengt. In de maand augustus heeft de Raad haar jaarlijkse zelfevaluatie gehad. De lijn uit vorige evaluaties wordt doorgezet, met de conclusie dat bestuur en Raad met groot wederzijds vertrouwen en respect ieder hun rol vervullen.

De Raad kijkt terug op een op sommige momenten hectisch jaar, met een goede afloop en kijkt vol vertrouwen uit naar 2026. Voor een uitgebreider jaarverslag 2025 van de Raad van Toezicht verwijzen we naar de website van Bibliotheek Salland.

HRM

In 2025 hebben we een belangrijke eerste stap gezet in het ontwikkelen van een strategisch HRM-plan. Dit plan vormt de basis voor een toekomstbestendige organisatie waarin onze medewerkers en vrijwilligers optimaal worden ondersteund in hun rol binnen het Huis van de Samenleving.

Onze bibliotheken zijn een spiegel van de maatschappij. Dat betekent dat we niet alleen de positieve energie en betrokkenheid van onze bezoekers terugzien, maar ook de meer uitdagende en soms ongewenste gedragingen die in de samenleving spelen. Daarom hebben we in 2025 gewerkt aan het actualiseren van ons beleid rondom ongewenst gedrag. We investeren in trainingen en scholing om medewerkers en vrijwilligers te versterken in hun handelingsperspectief en om een veilige omgeving te waarborgen.

Het ziekteverzuim lag in 2025 op 10,2%. Dit hoge percentage wordt voornamelijk verklaard door langdurig en extra langdurig verzuim, waarbij het in vrijwel alle gevallen ging om niet-werkgerelateerde oorzaken.

Bibliotheek Salland in de pers

Koud jaren 70-gebouw transformeert in warme huiskamer van Heino

Tien weken lang was de bibliotheek dicht, na een periode van verbouwen en verduurzamen. Die opknappbeurt was hard nodig. Maandag gaan de deuren weer open voor het publiek.

Stef Bruggeman
Heino

Het pand aan de Van Sonsbeeckstraat heeft een 'grondige metamorfose' doorgemaakt. Het resultaat is een plek 'die helemaal klaar is voor de toekomst'. Dat het gebouw aan modernisering toe was, is geen geheim. Het dateert uit de jaren 70 en moest dringend verduurzaamd worden. Het gebouw was slecht geïsoleerd en de verwarmingsinstallatie was verouderd. Dat zorgde niet alleen voor een hoge energierekening, maar ook voor een minder prettig binnenklimaat.

Daar is nu verandering in gekomen. De bibliotheek is volledig van het gas af. In plaats daarvan is er een nieuwe, energiezuinige verwarmingsinstallatie geplaatst. Het pand is ook helemaal geïsoleerd en alle kozijnen zijn voorzien van isolerend glas dat de warmte binnenhoudt en de kou buiten.

De verduurzaming betekende

een investering van een kleine 5 ton. Daarvan kwam ruim 2 ton als subsidie vanuit het Rijk. De gemeente Raalte leverde een bijdrage van ruim een ton. Dankzij een landelijke duurzaamheidsregeling en een bijdrage van Bibliotheek Salland werd het resterende bedrag binnengehaald.

Met de vernieuwing sluit Heino aan bij de landelijke trend waarin bibliotheken zich ontwikkelen tot ontmoetingsplekken. Vroeger draaide het vooral om het lenen van boeken. Tegenwoordig is er veel meer te doen en ligt de nadruk op leren, ontwikkelen en ontmoeten. Het streven van Bibliotheek Salland is dat elke bieb aanvoelt als 'de huiskamer van het dorp'.

„We zijn ontzettend blij dat we na de verbouwing weer open kunnen voor alle inwoners van Heino. De vernieuwde plek is klaar voor de toekomst en is nu een echt huis van de samenleving”, vertelt Sabine Tielens Kruythoff, directeur-bestuurder van Bibliotheek Salland.

Hoewel de nieuwe 'huiskamer' vanaf 27 oktober weer open is voor bezoekers, volgt de officiële feestelijke opening op een later moment. De exacte datum wordt binnenkort bekendgemaakt.

Twintig jaar knipsels: vrijwilligers Gerry en Ank bundelen nieuws uit Ommen in veertig boeken

OMMEN - Na ruim twintig jaar verzamelen, knippen, kopiëren en plakken is het project van Gerry Roushuis en Ank Kloosterman voltooid: veertig ingebonden boeken vol Ommersche geschiedenis in Ommen.

Een uniek archief, zorgvuldig samengesteld door toegewijde vrijwilligers die iedere woensdagochtend in de Bibliotheek Ommen aan het werk zijn. Het project begon in 1998 toen Barbara Arrindell, destijds werkzaam bij de Bibliotheek Ommen, het idee opwerpt om alle Ommersche nieuwsberichten van de kranten te verzamelen. Arrindell werd hiervoor geïnspireerd door een rubriek van de Historische Vereniging Ommen, waarin nieuws van twintig jaar geleden benoemd werd. Samen met bibliotheekaris Frits Gerrits Jans werd haar plan werkelijkheid. Vrijwilligers Jacqueline Veneman en Jan Bakker gingen als eerste aan de slag, waarna Gerry in 2002 het stokje van Veneman overnam. Ank nam in 2006 de taak over van Bakker. „Ik was niet met pensioen en werd gevraagd of ik wilde helpen”, vertelt Ank. „Zo begon het en ineens was het een vast ritueel elke woensdagochtend.”

Knippen en plakken
Wat begon met het verzamelen van losse krantenknipsels, groeide uit tot een systeematisch archief. Artikelen uit de Zwolsche Courant en later de Semtex werden uitgeknipt, op onderwerp gesorteerd, zorgvuldig gekopieerd, opgeplakt en uiteindelijk ingebonden. Soms ging het om meerdere pagina's per dag, vooral bij grote gebeurtenissen zoals politieke kwesties of lokale herdenkingen. In de beginjaren kwamen de kranten van thuis mee, later leverde de bibliotheek zelf exemplaren aan. „Het was echt handwerk”, vertelt Gerry. „En soms ook puzzelwerk, zeker als we pagina's misten. Maar het lukte altijd. En de koffie en gezelligheid maakten het extra leuk.”

Historisch naslagwerk
In 1998 en 2018 verschenen er uiteindelijk veertig boeken, meestal twee per jaar, om er mee te stoppen. We hebben toen twintig jaar lang en inmiddels zijn ze het natuurlijk veel makkelijker online opzoeken”, vertelt Gerry. Toch werd er nog jaren aan de afronding gewerkt, indien werden aangevuld, oude knipsels netjes bijge-

werkt en alles werd professioneel ingebonden. „Ik heb de laatste boeken in december laten binden en op oudejaarsdag heb ik ze ingeleverd. Toen was voor ons het project klaar”, vertelt Gerry. Voor Gerry en Ank was het project meer dan een archiefklos. „Het woensdagochtend was het voor ons een plekje, een kookje, een praatje en plakken”, zegt Gerry. „Die ochtenden waren er meerdere vrijwilligers aan het werk in de bieb en je hoorde dan wat er speelde in de stad. Ingezette tips over tentoonstellingen of festiviteiten. Het was ook gewoon heel gezellig.”

De erfenis blijft
Nu de boeken af zijn, blijft de bibliotheek behouden. „De boeken blijven in de bibliotheek en kunnen daar ingeleend worden. Ze staan in de bieb bij de leestafel”, zegt Gerry. „Al en toe pakt iemand de boeken erbij, als die iets specifiek zoekt. Het archief is echter weinig bekend bij het publiek. „Mensen weten vaak niet dat het er is”, merkt Ank op. „Toch is het een waardevolle bron voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van Ommen.”

Hoewel de woensdagochtenden in de bibliotheek nu tot het verleden behoren, blijven Gerry en Ank actief. Gerry brengt biebboeken bij ouderen die zelf minder mobiel zijn om naar de bibliotheek te komen en Ank helpt met het repareren van boeken. Maar de herinneringen aan twintig jaar archiveren blijven. „Ik heb nooit gedacht: ik moet weer naar de bieb”, zegt Gerry met een glimlach. „Het was altijd fijn om te doen.”

Digitaal Meedoen in Bibliotheek Raalte

Digitaal Meedoen in Bibliotheek Raalte: „Ik ben echt een erg enthousiaste gebruiker van de Digibib”

Door Robbert Jan Wolzak

© 25 November 2025 - 19:00

Leestijd: < 1 minuut

Dinsdag 25 november waren er in de bibliotheek van Raalte veel activiteiten rond het thema Digitaal Meedoen. Dit vanwege de landelijke 'Week van Digitaal Meedoen'. Burgemeester Rob Zuidema van Raalte kwam 's morgens op bezoek en liet zich op de hoogte stellen van de activiteiten van onder meer het Digitale café en het informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

Bibliotheek op School nu op alle basisscholen in gemeente Olst-Wijhe

Met de aansluiting van de A. Boschool en Dijkzicht doen nu alle basisscholen in de gemeente Olst-Wijhe mee aan het programma Bibliotheek op School. Dat is een samenwerking tussen scholen, gemeente en Bibliotheek Salland om de leesvaardigheid van leerlingen te ontwikkelen.

Regio redactie
Olst-Wijhe

Via Bibliotheek op School krijgen basisschoolleerlingen dagelijks toegang tot een leesomgeving en ondersteuning bij het gebruik van digitale media. Op die manier leren ze niet alleen goed lezen, ze leren ook hoe ze zich op die manier kunnen ontwikkelen.

Nu de laatste twee basisscholen

zich hebben aangesloten en na de zomervakantie aan de slag gaan, heeft Olst-Wijhe voor komend schooljaar een volledige dekking van Bibliotheek op School. In de praktijk blijkt volgens de gemeente en de bibliotheek dat kinderen die aan het lesprogramma meedoen, beter scoren op taal, spelling, begrip lezen en schrijven.

„Je kunt niet vroeg genoeg beginnen met het voorkomen van taalachterstanden en het vroegtijdig opgegaan van laaggeletterdheid”, stelt wethouder Judith Compagner. „Kinderen die plezier hebben in lezen, lezen vaker en worden er beter in.”

De A. Boschool en Dijkzicht hebben zich nu ook aangesloten bij Bibliotheek op School. Foto: Sander de Vries - OLST-WIJHE/OLST-WIJHE/OLST-WIJHE

Online artikelen

<https://www.salland1.nl/digitaal-meedoen-in-bibliotheek-raalte-ik-ben-echt-een-erg-enthousiaste-gebruiker-van-de-digibib/>

<https://www.salland1.nl/bibliotheek-heino-bijna-klaar-voor-heropening/>

<https://www.salland1.nl/bibliotheek-salland-helpt-inwoners-op-weg-naar-verkiezingen-tweede-kamer/>

<https://www.salland1.nl/verbouwing-bibliotheek-heino-vordert-heino-zal-blij-zijn-met-de-vernieuwde-bibliotheek/>

<https://www.salland1.nl/videofoto-expositie-over-vrijheid-in-bibliotheek-raalte-wij-proberen-aan-te-zetten-tot-kritisch-denken/>

<https://www.salland1.nl/aantal-jonge-bibliotheekleden-toegenomen-dan-wil-je-ook-een-boek-meenemen/>

<https://www.salland1.nl/video-verbouwing-op-stapel-van-bibliotheek-heino/>

<https://www.salland1.nl/bibliotheek-heino-tijdelijk-dicht-voor-verbouwing/>

<https://www.salland1.nl/zomervakantie-bij-bibliotheek-salland/>

<https://www.salland1.nl/vestiging-bibliotheek-heino-gaat-verbouwen/>

<https://www.salland1.nl/lezing-over-vrijheid-in-bibliotheek-raalte/>

<https://www.salland1.nl/elke-donderdag-voorlezen-in-bibliotheek-wijhe/>

<https://www.salland1.nl/de-bibliotheek-in-wijhe-126-jaar-geleden-leende-je-twee-boeken-voor-5-cent/>